

Kulturutskottets betänkande 2022/23:KrU4

Riksrevisionens rapport om statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin

Sammanfattning

Utskottet delar Riksrevisionens bedömning att behovet av stöd till kultur- och idrottssektorn under coronapandemin var stort och brådskande. Utskottet noterar även Riksrevisionens övergripande slutsats att krisstöden fördelades på ett i huvudsak ändamålsenligt och effektivt sätt.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Behandlat förslag

Skrivelse 2021/22:283 Riksrevisionens rapport om statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Skrivelsens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Skrivelsen	5
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Skrivelsen.....	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Skrivelsen

Riksdagen lägger skrivelse 2021/22:283 till handlingarna.

Stockholm den 10 november 2022

På kulturutskottets vägnar

Amanda Lind

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Amanda Lind (MP), Robert Hannah (L), Bo Broman (SD), Lawen Redar (S), Kristina Axén Olin (M), Angelika Bengtsson (SD), Jonas Andersson (SD), Ewa Pihl Krabbe (S), Peter Ollén (M), Vasiliki Tsouplaki (V), Roland Utbult (KD), Runar Filper (SD), Kristoffer Lindberg (S), Carl Nordblom (M), Louise Thunström (S), Anne-Li Sjölund (C) och Annette Rydell (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksrevisionen överlämnade sin granskningsrapport Operation Rädda branschen – statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin till riksdagen i mars 2022. Riksdagen överlämnade Riksrevisionens rapport till regeringen den 5 april 2022. Regeringen behandlade därefter Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i skrivelse 2021/22:283 Riksrevisionens rapport om statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin, som överlämnades till riksdagen den 1 september 2022. Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Den 7 april 2022 informerade riksrevisorn det dåvarande utskottet om Riksrevisionens granskning av statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning av Riksrevisionens granskningsrapport. Regeringen hänvisar till Riksrevisionens övergripande slutsats att regeringen och de bidragsgivande organisationerna har utformat och fördelat krisstöden på ett i huvudsak ändamålsenligt och effektivt sätt.

Granskningen visade samtidigt att det fanns brister i bidragsgivningens transparens och att ansvariga aktörers fokus på att nå ut med stöden till kulturen så snabbt som möjligt i viss utsträckning skedde på bekostnad av stödets träffsäkerhet. Riksrevisionen rekommenderar regeringen att se över om de olika stödgivande organisationernas bidragsgivning inom kulturområdet kan samordnas i större utsträckning.

Regeringen välkomnar Riksrevisionens granskning och instämmer i huvudsak i de redovisade iakttagelserna. I skrivelsen redovisar regeringen vilka åtgärder som har vidtagits i enlighet med Riksrevisionens rekommendationer.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger skrivelse 2021/22:283 Riksrevisionens rapport om statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin till handlingarna.

Riksrevisionens granskningsrapport

Enligt Riksrevisionen drabbade coronapandemin många delar av samhället hårt men få samhällssektorer fick se sina förutsättningar förändras så i grunden som idrotten och kulturen. Därför tog regeringen fram både generella och riktade krisstöd som idrottens och kulturens aktörer kunde ta del av. Enligt Riksrevisionen utformades stöden på kort tid och med begränsad tillgång till information.

Riksrevisionen bedömde att det därför fanns anledning att granska både stödets utformning och deras fördelning. Granskningen omfattade regeringen och Regeringskansliet samt de bidragsgivande organisationerna Konstnärsnämnden, Riksidrottsförbundet, Sametinget, Statens kulturråd (Kulturrådet), Stiftelsen Svenska Filminstitutet (Filminstitutet) och Sveriges författarfond (Författarfonden). Granskningen avsåg stödgivningen från mars 2020 till juni 2021.

Riksrevisionen redovisade sin granskningsrapport Operation Rädda branschen – statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin (RiR 2022:7) i mars 2022. Den övergripande slutsatsen var att utformningen och fördelningen av stöden i huvudsak varit ändamålsenliga och effektiva. Enligt Riksrevisionen ledde emellertid behovet av att nå ut med stöden så snabbt som möjligt i viss utsträckning till en minskad träffsäkerhet. Det fanns även brister i bidragsgivningens transparens i och med att de beslutande organisationerna inte alltid gav tydliga beslutsmotiveringar. Riksrevisionen rekommenderade regeringen att se över om de olika stödgivande organisationernas bidragsgivning kan samordnas i större utsträckning.

Skrivelsen

I skrivelse 2021/22:283 Riksrevisionens rapport om statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin, redovisar regeringen sin bedömning av Riksrevisionens rapport. Regeringen hänvisar till Riksrevisionens övergripande slutsats att regeringen och de bidragsgivande organisationerna har utformat och fördelat de granskade krisstöden på ett i huvudsak ändamålsenligt och effektivt sätt. Regeringen lyfter även fram att granskningen visat att

de bidragsgivande organisationerna kunde agera snabbt men att det i viss utsträckning skedde på bekostnad av stödets träffsäkerhet.

Regeringen redovisar vilka åtgärder som har vidtagits inom de områden som omfattas av Riksrevisionens rekommendationer. Vad gäller rekommendationen att åstadkomma en större samordning av bidragsgivningen på kulturområdet lyfter regeringen fram de skillnader som finns mellan organisationerna. Filminstitutet och Författarfonden har t.ex. ett begränsat antal välkända målgrupper, medan Kulturrådet och Konstnärsnämnden fick ta emot ansökningar från nya grupper i en mängd som var svår att förutse.

Enligt regeringen anordnade Regeringskansliet under perioden ett antal gemensamma avstämningsmöten med de bidragsfördelande organisationerna på kulturområdet samt begärde även in synpunkter från berörda arrangörer inom kultur- och idrottsområdet. Regeringen hänvisar i övrigt till myndigheternas ansvar enligt myndighetsförordningen (2007:515) att samarbeta sinsemellan.

Regeringen framhåller att det fanns fördelar med att lägga hanteringen av krisstöd på flera bidragsgivande organisationer som känner sin målgrupp väl och därför hade möjlighet att snabbt få ut stöden. Alternativet att samordna stöden till en bidragsgivande aktör skulle ha varit mindre lämpligt. Regeringen menar att om t.ex. Kulturrådet och Konstnärsnämnden hade samordnat sin bidragshantering hade Konstnärsnämnden fått senarelägga sina beslut om krisstöd. Enligt regeringen har det även förekommit en dialog mellan Kulturrådet och Konstnärsnämnden och myndigheterna har genomfört flera informationsinsatser för att klargöra vilka mottagare som är aktuella för olika stödformer. Det har även förekommit liknande informationsinsatser för att förklara relationen mellan de riktade stöden från Kulturrådet och Konstnärsnämnden och de generella stöden från Skatteverket och Tillväxtverket.

Regeringen bemöter även Riksrevisionens slutsats att vissa bidragsgivande organisationer inte har haft tid att utreda bidragsärendena i den utsträckning som annars är vanligt förekommande. Enligt Riksrevisionens granskning har även beslut i enskilda ansökningsärenden som fattats av Kulturrådet, Konstnärsnämnden, Författarfonden, och till viss del även av Riksidrottsförbundet, inte motiverats. Enligt Riksrevisionen gäller detta framför allt motiveringar till avslagsbeslut. Regeringen bemöter kritiken med att de bidragsgivande organisationerna befann sig under stark tidspress och hög arbetsbelastning och att situationen lämnade lite utrymme till att utveckla nya rutiner för bidragshantering. Regeringen understryker samtidigt att kraven i förvaltningslagen (2017:900) även gäller i en krissituation. Regeringen kommer därför löpande att följa upp de iakttagelser och rekommendationer som riktar sig till enskilda myndigheter för att säkerställa att myndigheterna vidtar lämpliga åtgärder.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar bedömningen att behovet av stöd till kultur- och idrottssektorn under coronapandemin var stort och brådskande. Det var därför en angelägen uppgift att snabbt ta fram relevanta stödåtgärder. Utskottet noterar även Riksrevisionens övergripande slutsats att regeringen och de bidragsgivande organisationerna utformade och fördelade krisstöden på ett i huvudsak ändamålsenligt och effektivt sätt. Utskottet delar regeringens bedömning att Riksrevisionens rekommendationer om förbättrad ärendehantering lämpligen hanteras i regeringens löpande dialoger med de berörda myndigheterna och organisationerna.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger skrivelse 2021/22:283 Riksrevisionens rapport om statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2021/22:283 Riksrevisionens rapport om statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin.